

ouders van waarde

Tien tips voor een goede overblijf

Eén op de drie kinderen in Nederland luncht regelmatig op school. Bijna iedere basisschool biedt leerlingen de gelegenheid om over te blijven. Dat is nodig, omdat het aantal gezinnen waarin beide ouders een betaalde baan hebben de laatste decennia sterk is gestegen.

Ouders moeten hun kinderen met een gerust hart op school kunnen achterlaten, ook tijdens de middagpauze. Voor kinderen is het belangrijk dat ze het naar hun zin hebben en dat ze zich tijdens het overblijven ontspannen: dan kunnen ze fris aan het middagprogramma beginnen en duurt de dag voor hen niet te lang.

De overblijf of 'tussenschoolse opvang' moet dus goed geregeld zijn. In deze tien tips komt u meer te weten over een goede overblijf. Zo kunt u voor uzelf ook beoordelen of de overblijf op de school van uw kind(eren) prettig is geregeld.

1. Op de hoogte zijn van visie en beleidsplan van het overblijven

Om het overblijven beter te regelen zijn vanaf augustus 2006 enkele wijzigingen in de Wet op het primair onderwijs (Wpo) en in de Wet medezeggenschap op scholen (Wms) van kracht gegaan. Schoolbesturen zijn in deze nieuwe situatie formeel verantwoordelijk voor de tussenschoolse opvang. Als het goed is heeft het bestuur in samen spraak met de MR een visie- en beleidsplan ontwikkeld. De scholen zijn verplicht informatie over het overblijven op te nemen in de schoolgids. Op deze manier kunt u zich op de hoogte stellen van het overblijfbeleid op school.

Een goed geregelde overblijfvoorziening is van cruciaal belang. Het brengt rust in de groepen en zorgt voor tevreden leerlingen, ouders en leerkrachten.

Overigens kunnen overblijfvoorzieningen in de toekomst, net als nu, per school verschillen.

2. Regels en afspraken rondom het overblijven

De school heeft regels opgesteld over de dagelijkse gang van zaken bij het overblijven. Als ouder is het belangrijk dat u deze regels kent. Stel u daarom op de hoogte van de overblijfgeregels en bespreek die ook thuis met uw kind(eren). Als het goed is zijn de regels van het overblijven afgestemd op de regels van de school. Zo zullen er zo min mogelijk onduidelijkheden of verschillen zijn.

Ook gedurende het schooljaar kunnen er nieuwe afspraken rondom het overblijven komen. Kijk daarom altijd in de nieuwsbrief naar informatie over het overblijven.

3. Vaste structuur

Om het overblijven prettig te laten verlopen is een vaste structuur, met bekende rituelen en herkenbare regels, van groot belang. Een goede structuur geeft duidelijkheid, veiligheid en rust. Het overblijven dient immers een moment van ontspanning te zijn. Een duidelijke structuur bevordert ook het groepsgevoel. Hierdoor wordt het voor de overblijfkrachten gemakkelijker met de groep om te gaan. Daarom is het belangrijk dat er duidelijke en overzichtelijke regels zijn voor het overblijven.

Richtlijnen voor duidelijke regels:

- Wie, wat, waar en waarom... zijn de antwoorden hierop in de regels duidelijk?
- Zijn ze geschreven in voor de kinderen begrijpelijke taal (voor de kleuters eventueel met pictogrammen)?
- Zijn de regels zichtbaar aanwezig? Hangt er bijvoorbeeld van de overblijfgeregels een leuke poster in elke overblijfruimte?
- Staan de overblijfgeregels regelmatig in de nieuwsbrief van de school?
- Gaat er aan het begin van het schooljaar een overblijfkraft de klassen rond tijdens de les om de regels te bespreken en toe te lichten?

4. Gekwalificeerde overblijfkraften

Als uw kind regelmatig overblijft hecht u er belang aan dat uw kind ook tussen de middag in goede handen is. Ook de overheid hecht veel waarde aan de goede kwaliteit van het overblijven en heeft daarom richtlijnen opgesteld waaraan het overblijven op school moet voldoen. Met ingang van 2011 moet ten minste de helft van degenen die toezicht houden op de leerlingen tijdens het overblijven een scholing op het gebied van overblijven hebben gevolgd. Om de scholing mogelijk te maken, financiert de overheid de scholen met een bedrag in de lumpsum financiering; dit bedrag is ongeveer € 26,00 per basisschoolleerling per schooljaar. De reguliere financiering is meestal voldoende om de cursussen van OUDERS VAN WAARDE te kunnen financieren. Indien de scholingskosten toch hoger uitvallen, dan kan de school eventueel de eigen bijdrage die ouders betalen voor de overblijfmogelijkheid, iets verhogen. Met bijvoorbeeld € 0,10 per dag per overblijvend kind, komt u al snel op een voldoende bedrag om de scholing te betalen. OUDERS VAN WAARDE verzorgt overblijfcursussen-op-maat voor overblijfkraften. Ook de overblijfcoördinator kan een cursus bij OUDERS VAN WAARDE volgen, waarin wordt geleerd om de knelpunten in kaart te brengen en te werken aan een verbeterplan van de overblijf. Voor meer informatie zie www.ouders.net.

Vanaf 1 augustus 2010 is de Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) verplicht voor vrijwilligers die de tussenschoolse opvang verzorgen (artikel 45 WPO). De kosten zijn voor rekening van de school.

Als het gaat om kwaliteit van het overblijven kan de overblijfcommissie ook zelf een onderzoek starten naar de tevredenheid over het overblijven onder kinderen, ouders, overblijfkraften en leerkrachten.

5. De overblijfruimte

Een goede ruimte voor het overblijven is een van de belangrijkste punten. Ruimte beïnvloedt het gedrag van de kinderen en de overblijfkraften en is daarmee bepalend voor de sfeer in de groep. In een ideale situatie beschikt de overblijf over:

- een aparte ruimte waar de kinderen bij elkaar kunnen zitten om hun lunch op te eten of om te spelen inclusief een berging voor eigen materiaal;
- een eigen aankleding van de ruimte, zodat er een ontspannen, niet-schoolse sfeer kan worden gecreëerd;
- eigen speelmateriaal, knutselmateriaal, boeken en tijdschriften;
- het gebruik van een overzichtelijke en veilige buitenruimte.

Jammer genoeg beschikt niet iedere school over een aparte ruimte en moet er toch worden overgebleven in een gemeenschappelijke ruimte of leslokalen. Ook dan is het juist van belang dat:

- er voldoende speelruimte en materiaal is;
- alle kinderen aan tafel kunnen eten;
- er gelegenheid is om handen te kunnen wassen;
- er door de overblijfkraften tijdelijke veranderingen in de ruimte kunnen worden aangebracht waardoor er een huiselijke en niet-schoolse sfeer ontstaat (bv. Placemats op tafel, de mogelijkheid om kinderen in kleine groepjes aan tafel te laten zitten, eigen kast met eigen materiaal);
- het voor kinderen duidelijk is welke spullen zij tijdens het overblijven wel en niet mogen gebruiken.

Bij het gebruik van gemeenschappelijke ruimtes is het van belang dat alle gebruikers met elkaar goede en duidelijke afspraken maken. Deze afspraken kunnen worden omschreven in een huishoudelijk reglement.

6. Spelen

Als ouder hecht u er belang aan dat uw kind na het eten ook kan spelen en ontspannen. Omdat bovenbouw leerlingen vaak snel eten moet er juist ook voldoende te spelen zijn. Bij het aanschaffen van speelgoed voor het overblijven kan op het volgende worden gelet:

- Is er gezorgd voor zoveel mogelijk variatie in het speelgoed?
- Wordt er rekening gehouden met de verschillende leeftijdsgroepen?
- Is er gekozen voor niet te ingewikkeld speelgoed?
- Is het speelgoed dat de fantasie zoveel mogelijk prikkelt?
- Is het speelgoed veilig en stevig zodat de kinderen zich er 'geen buil' aan kunnen vallen?
- Is er voldoende binnenspeelgoed, maar vooral ook voldoende buitenspeelgoed? Het is immers belangrijk dat de kinderen tussen de middag naar buiten gaan voor frisse lucht en beweging.
- Wordt er ook rekening gehouden met kinderen die tussen de middag echt de behoefte hebben om even niets te doen of te zitten in een hoekje (met een boekje)?
- Speelt het overblijfteam zelf ook mee? Niets is zo stimulerend als een begeleider die wil draaien bij het touwtje springen of meedoet met een potje voetbal.

7. De broodtrommel

Wat geeft u uw kind mee als het overblijft op school? Een goed lunchpakket zorgt voor de nodige vitamines en mineralen en biedt voldoende afwisseling. U kunt daarbij letten op de volgende punten:

- Houd u ook bij het overblijven aan de bestaande regels van de school over eten, drinken en snoepen.
- Geef net zoveel eten en drinken mee als het kind thuis eet.
- Als dranken zijn halfvolle melk en magere yoghurt drank heel geschikt.
- Geef ook fruit mee, zoals een appel, mandarijn, druiven.
- Denk ook eens aan rauwkost, zoals kerstomaatjes, worteltjes en komkommer.
- In een stevige, goed sluitende broodtrommel blijft het brood langer lekker. Een blaadje sla, tomaat of komkommer erbij doet het brood minder uitdrogen en is ook nog eens gezond.
- Voor meer gezonde lunchtips kunt u terecht op de website van het Voedingscentrum, www.voedingscentrum.nl.

Als u het belangrijk vindt dat uw kind de broodtrommel altijd leeg eet kunt u dit aan het overblijfteam mededelen en mag u van hen verwachten hierop zoveel mogelijk op te letten. Wanneer uw kind toch regelmatig moeite heeft de broodtrommel leeg te eten mag u verwachten dat u hiervan op de hoogte wordt gesteld.

8. Informatie aan en van het overblijfteam

Goede communicatie is ook van belang bij het overblijven. Soms is het goed dat bepaalde informatie over uw kind bekend is bij het overblijfteam. Meld dit aan de overblijfcoördinator. Dergelijke informatie kan vervolgens voor het overblijfteam genoteerd worden in een 'logboek'. Te denken valt aan:

- Medicijngebruik;
- pedagogische aanpak van een kind in verband met bijvoorbeeld ADHD;
- een ouder die graag wil dat een kind zijn beker leegdrinkt;
- bepaalde allergieën;
- echtscheiding, ziekte of overlijden binnen het gezin/familie.

Andersom kan het zijn dat er met uw kind tijdens het overblijven zich iets heeft voorgedaan waarvan u op de hoogte moet worden gesteld. U mag verwachten dat de overblijfcoördinator hierover contact met u opneemt.

9. Invloed via het team overblijfkraften, de overblijfcommissie en de OR

Om direct invloed uit te oefenen op de dagelijkse gang van zaken bij het overblijven is het een goede overweging zelf overblijfkraft te worden in het overblijfteam van de school. Sommige scholen hebben er voor gekozen het overblijven uit te besteden. Ook dan kunt u actief meedenken over het overblijven via de ouderraad (OR) of overblijfcommissie van de school.

10. Meebeslissen via de MR

Ook via de medezeggenschapsraad (MR) kunt u invloed uitoefenen op het overblijf beleid. Ouders die zitting hebben in de MR hebben inzicht in het beleidsplan van het overblijven. Hierdoor hebben zij invloed op het schoolbeleid inzake overblijven. De oudergeleding van de MR heeft instemmingsrecht over de wijze waarop het overblijven wordt geregeld. Ook kunnen zij vanuit hun initiatiefrecht het onderwerp overblijven op de agenda van het schoolbestuur plaatsen.

Het is belangrijk dat ouders in de MR goed weten wat er bij de ouders speelt. Dit kan bijvoorbeeld door regelmatig overleg te voeren met de OR of overblijfcommissie. Er is een landelijke tendens dat steeds meer scholen kiezen voor een continuooster. OUDERS VAN WAARDE heeft een brochure 'Continuosters op de basisschool' ontwikkeld. In deze brochure leest u waarom scholen daarvoor kiezen en hebben we voor u de voor- en nadelen van een continuooster op een rij gezet. Ook de rol van de MR bij het invoeren van een continuooster komt hierin uitgebreid aan de orde. De brochure is op cd in pdf, prijs € 3,50. Voor aangesloten scholen gratis te downloaden op de VIP-scholenpagina.

Iedereen die bij het overblijven betrokken is kan wensen of klachten in eerste instantie kenbaar maken aan de overblijfcoördinator of directeur. Mocht dat niet tot resultaten leiden dan kunt u altijd met uw vraag terecht bij de OR of de oudergeleding MR.

ouders van waarde, januari 2014

OUDERS VAN WAARDE is de landelijke organisatie van en voor ouders, ouder- en medezeggenschapsraden in het christelijk, katholiek en oecumenisch onderwijs. Kijk voor meer informatie op www.ouders.net.

OUDERS VAN WAARDE | Postbus 125 | 3970 AC Driebergen | 0343 513434 | www.ouders.net

